

ОСОБЛИВОСТІ БУЛІНГУ. ЯК
РОЗПІЗНАТИ. ПРИЧИНИ,
НАСЛІДКИ, ОЗНАКИ.
ПСИХОЛОГІЧНІ ПОРАДИ

БУЛІНГ -ЦЕ

- ◎ Булінг - від англ. *bulli* - хуліган, залякувати. Це навмисна повторювана поведінка, що проявляється у вигляді цькування, бойкоту, насмішок, дезінформації, знищення особистих речей, побиття. Це небажана агресивна поведінка дітей шкільного віку, яка призводить до цькування дитини іншою дитиною або групою дітей з метою приниження, залякування та демонстрації сили.

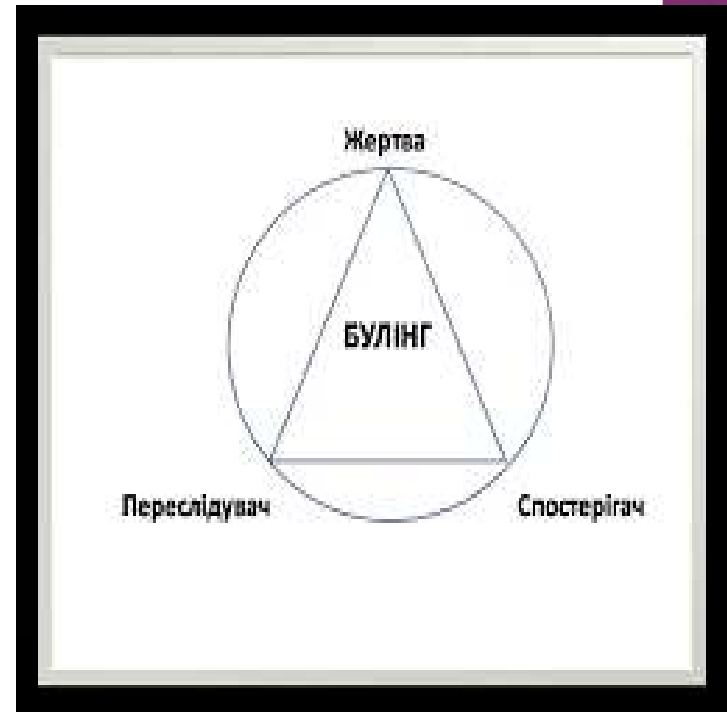
БУЛІНГ

- ⦿ це агресивна і вкрай неприємна поведінка однієї дитини або групи дітей по відношенню до іншої дитини, що супроводжується постійним фізичним і психологічним впливом.
- ⦿ Причин – безліч, а жертвою може стати кожен, хто не вписався у рамки того чи іншого колективу.

Ознаки булінгу

- - беруть участь 3 сторони
- Негативно впливає на всіх учасників події
- Нерівність сил агресора та жертви

Булінг

- фізичний (штовхання, підніжки, бійки, ляпаси, нанесення тілесних ушкоджень)
- психологічний (поширення образливих чуток, ізоляція, ігнорування, погрози, образливі жарти)
- економічний (крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей, вимагання грошей)
- сексуальний (прізвиська та образи сексуального характеру, погрози)
- кібербулінг (цькування за допомогою мобільних телефонів або в інтернеті)

НЕ Булінг

- фізичні ушкодження, спричинені випадково (під час змагань, гри, тощо)
- необразливі жарти, емоційна спроба вирішити конфлікт, гучні суперечки
- випадкове псування речей
- залицяння (знаки уваги, смикання за косички, прийнятні стосунки хлопчиків та дівчат)
- спори, словесні перепалки, поодинокі образливі коментарі в соціальних мережах

Булінг має систематичний характер та спрямований на приниження жертви.

Чим конфлікт відрізняється від булінгу?

Конфлікт

- Одноразовий, неповторюваний акт
- Незгода, розбіжність думок
- Рівність сил
здатність кожної зі сторін впливати на процес конфлікту

VS

Булінг

- Тривалі, повторювані дії
- Агресивна поведінка з метою завдати шкоду та принизити
- Нерівність сил
різниця у фізичному стані, рівні соціально-психологічної адаптованості, стані здоров'я

Не кожен конфлікт є булінгом.

Ситуація, коли одна дитина штовхнула іншу без наміру завдати шкоду - **не є булінгом.**

Ситуація, коли дитина навмисно фотографує однокласників в роздягальнях та шантажує або поширює ці фото з метою приниження - **є булінгом.**

Види булінгу

шкільний булінг

булінг на роботі

булінг в сім'ї

ВИДИ БУЛІНГУ

BULLYING

ВЕРБАЛЬНИ

Й БУЛІНГ - ЦЕ

**СЛОВЕСНЕ
ЗНУЩАННЯ АБО
ЗАЛЯКУВАННЯ
ЗА ДОПОМОГОЮ
ЖОРСТОКИХ
СЛІВ,
ЯКЕ ВКЛЮЧАЄ В
СЕБЕ ПОСТІЙНІ
ОБРАЗИ,
ПОГРОЗИ І
НЕПОВАЖНІ
КОМЕНТАРІ ПРО
БУДЬ-КОГО.**

**Розвивати
взаємоповагу**

**Зміцнення
почуття власної
гідності**

**Розвиваємо
самоповагу**

ФИЗИЧНИЙ БУЛІНГ

ЦЕ ФІЗИЧНЕ
ЗАЛЯКУВАННЯ АБО
БУЛІНГ ЗА
ДОПОМОГОЮ
АГРЕСИВНОГО
ФІЗИЧНОГО
ЗАЛЯКУВАННЯ
ПОЛЯГАЄ У
БАГАТОРАЗОВО
ПОВТОРЮВАНИХ
УДАРАХ, СТУСАНАХ,
ПІДНІЖКАХ,
БЛОКУВАННІ І Т.П.

Слідкувати за
змінами фізичного
стану

Документувати дати
та час інцидентів

Звернення до
правоохоронних органів

СОЦІАЛЬНИЙ БУЛІНГ

СОЦІАЛЬНЕ ЗАЛЯКУВАННЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ТАКТИКИ ІЗОЛЯЦІЇ ПРИПУСКАЄ, ЩО КОГОСЬ НАВМИСНО НЕ ДОПУСКАЮТЬ ДО УЧАСТІ В РОБОТІ ГРУПИ.

Станьте другом

Розвивати здібності у спілкуванні

Розвивати таланти, здібності

КІБЕРЗАЛЯКУВАН НЯ –

ПОЛЯГАЄ В
ЗВИНУВАЧЕННІ КОГОСЬ З
ВИКОРИСТАННЯМ
ОБРАЗЛИВИХ СЛІВ,
БРЕХНІ І НЕПРАВДИВИХ
ЧУТОК ЗА ДОПОМОГОЮ
ЕЛЕКТРОННОЇ ПОШТИ,
ТЕКСТОВИХ
ПОВІДОМЛЕНЬ І
ПОВІДОМЛЕНЬ В
СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ.

Обмеження у
користуванні соц.мереж

**Не вступати у
діалог із
КРИВДНИКОМ**

Повідомити про
кіберзлякування

Соціальна структура булінгу

АГРЕСОР

ЖЕРТВА

СПОСТЕРІГАЧ

Беруть активну участь в булінгу завжди три групи дітей.

Булінг включає головні компоненти

відбувається у стосунках, учасники яких мають неоднакову владу

агресивна і негативна поведінка;

ця поведінка є навмисною;

здійснюється регулярно.

Особливості та види булінгу в школі

Це залякування за допомогою агресивного фізичного залякування полягає у багаторазово повторюваних ударах, стусанах, підніжках, блокуванні, поштовхах і дотиках небажаним і неналежним чином.

Фізичний булінг

Це бойкот, плітки, ігнорування, ізоляція в колективі, інтриги, шантаж, вимагання, створення неприємностей.

Поведінковий булінг

Виражається в постійних глузуваннях, образах, окриках і навіть прокльони, підступ.

Вербальна агресія

Дуже популярне серед підлітків. Виявляється в цькуванні за допомогою соціальних мереж або надіслання образ на електронну адресу. Сюди входить зйомка і викладання непривабливого відео в загальний доступ.

Кібербулінг

Основні механізми розвитку булінгу

СТРАХ

1

ЗАЗДРОЩІ ТА КОНКУРЕНЦІЯ

2

**БАЖАННЯ ПІДПОРЯДКОВУВАТИ
ВЛАСНІЙ ВОЛІ**

3

**БАЖАННЯ ВИТІСНИТИ
КОГОСЬ ІЗ ГРУПИ**

4

БАЖАННЯ ПРИНИЗИТИ ІНШОГО

5

Психологічний шкільний булінг

вербальний булінг

де знаряддям служить слово (образливе ім'я, з яким постійно звертаються до жертви, обзивання, поширення образливих чуток...)

образливі жести або дії

залякування

використання агресивної мови тіла і інтонацій голосу для того, щоб змусити жертву здійснювати або не здійснювати що-небудь.

BULLYING

ізоляція

жертва навмисне ізолюється, виганяється або ігнорується частиною учнів або всім класом

вимагання

грошей, їжі, інших речей, примус що-небудь вкрати

пошкодження та інші дії з майном

крадіжка, грабіж, ховання особистих речей жертви

Мотивацією до булінгу

стають заздрість, помста, відчуття неприязні, прагнення відновити справедливість; боротьба за владу; потреба підпорядкування лідерові, нейтралізації суперника, самоствердження тощо (аж до задоволення садистських потреб окремих осіб.

Дискримінуються діти

за такими ознаками:

- стать, вік,
- хвороби,
- інвалідність,
- сімейний стан,
- зовнішність,
- відсутність досвіду життя в колективі,
- низький інтелект,
- релігійні переконання,
- етнічне походження,
- місце проживання,
- майновий стан,
- мова,
- страх перед школою.

Риси учнів-жертв булінгу

**Вони полохливі, чутливі,
замкнуті та сором'язливі.**

**Вони схильні до депресії і
частіше за своїх ровесників
думають про самогубство.**

**Вони часто тривожні, невпе-
внені в собі, нещасні і мають
низьку самооцінку.**

**Не мають жодного друга,
спілкуються з дорослими,
частіше, ніж з однолітками.**

діти, які самі зазнавали образ вдома, в дитячому садочку чи в молодших класах;

діти з неблагонадійних сімей;

діти з середньою чи низькою успішністю

діти, які хочуть себе показати, завоювати популярність в очах інших, будь-яким способом привабити до себе увагу;

**Хто
ображає
найчастіше**

Характеристика агресора булінгу

**Неврівноваженість,
самозакоханість.**

**Надмірна злість, ворожість,
бажання «почухати кулаки».**

**Підвищене положення
в суспільстві.**

Як впоратись з ситуацією самотійно

Ігноруйте кривдника.

Не соромтеся обговорювати.

Стримуйте гнів та злість.

Не вступайте в бійку.

Використайте гумор.

ЧОМУ БУЛЯТЬ?

- 1. Вважають, що це смішно і в цьому немає великої проблеми чи трагедії. Діти, які булять, не надто переймаються почуттями тих, кого вони ображають.
- 2. Вважають, що дорослі не будуть звертати на це уваги.
- 3. Вважають, що хтось заслуговує на таке ставлення. Або так себе заспокоюють.
- 4. Вважають, що така поведінка є нормою
- 5. Самі зазнали булінгу.
- 6. Хотуть відчувати силу та вплив. Прагнуть уваги та лідерства у групі.
- 7. Інколи – через почуття самотності і невпевненості.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ТЕБЕ БУЛЯТЬ?

- Немає універсального та швидкого рішення, проте є п'ять кроків, які точно варто зробити, щоб впоратись із булінгом.
- **Якщо ти у ситуації булінгу:**
- 1. У жодному разі не тримай це в секреті. Виріши, кому ти довіряєш і можеш про це розповісти: батькам чи іншим родичам, другу або подрузі, вчителю, психологу, тренеру або навіть друзям своїх батьків.
- 2. Не бійся просити про допомогу – вона тобі необхідна.
- 3. Припини звинувачувати себе чи виправдовувати дії інших. Ніхто не має права порушувати твої кордони, примушувати робити щось, принижувати чи ображати тебе. Така поведінка не прийнятна.
- 4. Якщо трапилась будь-яка небезпечна для тебе ситуація, звертайся за допомогою до адміністрації школи, вчителів, старших учнів, батьків.
- 5. Проконсультуйся зі шкільним психологом, щоб відновити відчуття впевненості у своїх силах та зрозуміти, як діяти далі.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ТИ БАЧИШ, ЯК БУЛЯТЬ ІНШОГО?

- Діти, які піддаються булінгу в школі, починають вигадувати приводи, щоб не ходити на заняття, прикидаються хворими. Стають замкнутими, втрачають смак до життя і перестають вчитися. Що робити, якщо ти бачиш, як булять іншого, і хочеш йому допомогти:
 - 1. Ти можеш бути тим, хто нарешті почне про це говорити.
 - 2. Якщо бачиш ситуацію булінгу, одразу клич на допомогу дорослих, які є поруч.
 - 3. Якщо тобі пропонують приєднатися до булінгу або дивитися на те, що відбувається, рішуче відмовляйся.
 - 4. Якщо твій друг чи подруга поділилися з тобою, що вони потрапили у ситуацію булінгу, обов'язково говори з ними про це – вони потребують твоєї підтримки. Порадь звернутися по допомогу до дорослих, яким ви довіряєте.

ЯКЩО ТИ ПОВОДИШСЯ ЯК ТОЙ, ХТО БУЛИТЬ...

- 1. Зрозумій, булінг - це твої дії, а не твоя особистість. Ти можеш ними керувати та змінювати на краще.
- 2. Дорослі дійсно переймаються тим, що відбувається. Навіть, якщо здається, що це не так.
- 3. Булінг завдає фізичного та емоційного болю іншому. Подумай, ти дійсно цього прагнеш?
- 4. Деякі речі можуть здаватися смішними та невинними, проте вони можуть завдати шкоди іншій людині.
- Викресли булінг зі свого життя!**

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА БУДІНГ

ШТРАФ
(Від 850 до 3400 грн.)

ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ
(від 20 до 60 годин)

ВИПРАВНІ РОБОТИ
(до 20% заробітку)

ХТО НЕСЕ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ?

16 років

Батьки

Керівник
закладу освіти

ТЕХНОЛОГІЇ РЕАГУВАННЯ НА ВИЯВЛЕНІ ФАКТИ БУЛІНГУ:

- При встановленні факту або підозрі на наявність булінгу батьки або вчитель повідомляє про це адміністрацію закладу.
- Адміністрація спільно з психологічною службою школи невідкладно реагує на представлені факти. • Безпосередня робота класного керівника, практичного психолога та соціального педагога з булерами та жертвами.
- Бесіда з учнями класу щодо з'ясування проявів булінгу.
- Бесіда окремо з булерами та окремо з жертвами третирування.
- Бесіда окремо з батьками булерів та окремо з батьками жертв булінгу щодо ситуації, що склалася та визначення шляхів її подолання.
- Відпрацювання навичок поведінки жертв та виведення їх зі стану жертви. • Рекомендації класному керівникові у випадку.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ

- В ПРЕЗЕНТАЦІЇ ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА З ІНТЕРНЕТУ